

Felvidéki Híradó.

POLITIKAI HETILAP

Előfizetési árak:

Egész évre	8 kor.
Fél évre	4 "
Negyed évre	2 "
Egyes szám ára 20 fillér.	

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőségre, a hirdetési és előfizetési pénzek a kiadóhivatalra cizmevez Turóc-Szent-Mártonba küldendők.

Hirdetések legutányosabban, árszabály szerint. — Lapunk számára hirdetéseket — eredeti árakban — minden bel- és külföldi hirdetési iroda elfogad. Nyitlér soronként 40 fillér.

Egy cseh-tót pamflet.

IV.

Sovinizmus mindenütt.

Legtöbb baja van a pamfletíróknak a magyarországi egyházakkal. Különösképpen fáj neki pedig, hogy a Felvidék hat katolikus püspöke közül csak egy tud tótul, de mind-egyik a legvadabb magyar sovíniszta. Tren-cesént hozza fel kiáltó példaul, ahol ma már így köszöntik az embert az iskolás gyerekek: „Dicséretessék a Jézus Krisztus!” Bár így volna mindenütt!

Szmreacsányit, a nagyváradai püspököt, aki tót születést, azon pásztorlevele miatt róvja meg, a melyet a szerb renegát Ivánkovics rozsonyi püspök például vett, azt mondván a maga körlevélben, hogy az amerikai kívándorlók nyomora mind onnan ered, mivel nem bírják a magyar nyelvet, miért is a magyar egyházi ének apólasát ajánlja alantat papságának. Ezt pedig a pamfletíró azért szakította így ki, elferdítve a körlevélből, hogy azt a gúnyos megjegyzést tehesse: „Magyar énekekkel csillapítják a szegény tótok éhségét!” Ez a két püspök csak azért magyarosított így, hogy jobb stulumokba juthassanak, mert aki haladni akar, az magyarosítja és elnyomja a tót népet.

Éppolyan kiméletlen, magyarosító Bubic (Bubi), a kassai püspök is, aki kényszeríti papjait, hogy magyarul prédikáljanak és imádkozzanak. A hercegprímás, Vaszary sem különb s az evangélikus egyházban is így van. 1894-ben evangélikus felekezeti gimnázium szervezésére engedélyt kértek a tótok, nem engedték meg, mivel elég gimnázium van, a hol a tót ifjak tanulhatnak. *Magyarország a törvénytelenység és az inkégy hazája.*

A Turóc-Szentmártoni „Živena” négyzetnek alapszabályai szerint jóva van leányiskolákat állítani fel. Gazdasszonyi iskolát akart nyitni, nem engedték meg.

A tót városokban polgári iskolák vannak,

amelyek az ő magyar s sovíniszta jellegükkel a tótok remületét és borzadályát képezik. A pamfletíró egy magyar polgári iskolát kitünően végzett tót leánykával egy levelezőlapot fordítottatott le magyarról tóra, aki azonban csak egyes szavaknak az értelmét tudta megmondani. Arról, hogy az iskolának ethikai feladata is van, sejtelmük sincs a magyaroknak s ha elhanyagolt, vad külsejű, buta kinezésű gyermekeket látunk valamely iskolából kijönni, biztosak lehetünk afelől, hogy magyar állami iskolából jönnek.

A tótság legszegényebb vidéke, Trencsén-megye északi része, az egész Európában szét-szórta élő drótosok hazája. De itt is állami iskolák vannak s míg a szegény drótosok világgá mennek, hogy éhen ne haljanak, az állam erőszakkal egy idegen nyelvet tőm beléjük a „magyar állameszme” kedvéért.

Az övodák arra valók, hogy a tót gyermekektől az anyanyelvüket elrabolják, még mielőtt beszélni tanultak volna.

Képzeltető a magyar iskolákban nevelt papoknak a szerepe a tót vidéki iskolákban. A magyarosításnak e részben is rettenetes erkölcsi hatása van a népre, mert az idegen nyelven képzett s ezért intelligenciájában gyengült pap kiméletlen gyűlöléssel viseltetik minden iránt, ami tót. Nyelvezete gyarlóbb a szolgáénál.

Nem különbek a szerzetesiskolák sem.

Az evangélikus iskolákkal hosszasan foglalkozik a pamfletíró s persze ezekről sem tud semmi jót. Érdekes, amit itt a felekezeti néptanítóról mond, aki postamesteri, anyakönyvezetői állást is vállal. Az ilyen a nyilvánosságra nézve egy esapással megszűnt tótnak lenni s ha a vendégelőben tót dalokat énekel a társaság, az ilyen tanító hallgatag ül és azon igyekszik, hogy mielőbb elosonhasson.

Végül házassági törvényünket bírálgatja szerző a maga szempontjából és a maga furcsa eszejárása szerint.

A tiszlezi tótok panasza.

Hires, azaz jobban mondva hírhedt tézse a tót tulzók-nak Tiszolez gömörmegei város; már 1848-ban baja volt vele a magyar kormányknak, a Daxnerek már talán akkor is viseltek demonstrative orosz sapkát, mint most dr. Samo Daxner, aki, ha itt Turóc-Szentmártonban megtordul, mint valami közik letman lépked az utcákon. A tiszlezi tótok már évek óta kérelmezik egy tót dalosegylet alapszabályának jóváhagyását, de mivel Gömörmege alispánja jól ismeri az ő emberait, a belügyminiszterek rendesorra megtagadták ezt a jóváhagyást, s legutóbb gr. Tisza István s így tett. Vonatkozó rendelete emiengen van: Targy: A tiszlezi daloskór alapszabályai. Gömör-Kishontmege közönségének Rimaszombat. az alapszabályokat nem erősíthetem meg, mert ezáltal is oly egyesület alapításáról van szó, amelyet ugyanazon rejtett ezélekből ugyan-azon egyének akarnak megalakítani, akiket hivatali előmár többször kérelmeztek elutasítottak. Ez a végzés természetesen nem tetszik a tiszlezi tótoknak s most a „Nar. Nov.”-ban megjelent nyílt panaszal fordulnak a belügy-miniszterhez, ezeket mondva: A magas kormány nem említi semmi törvényes okot, amely miatt minket kultúr-törvényekben, a dal teljesítésben akadályozni lehetne; de említi egy okot, melyért nem tehetünk és egy másikat, amely nem egyezik meg a valósággal. Meg pedig nem tehetünk róla, hogy ugyanazok vagyunk, azaz, hogy egyáltalán a világon vagyunk, s csak azt kérjük, hogy nekünk megbocsátani sziveskedjék hogy élünk! Másrészt határozatunk nem egyezik meg az igazsággal, hogy aláztos kérdésünk alatt valakik más ezélek is rejtőzzenek, a dal ápolásán kívül. Azért sem érhet minket semmi vád, hogy keresünk már oly sokszor elterjesztettük, mert mi nem akartunk semmiféle kellemetlenségeket sem szerezni a hatóságoknak, s úgy kérünk, ahogy az emberek Istent kérik azért, ami nekik szükséges, s amit senki sem vesz rossz néven tőlük. Abban az esetben, ha valami rossz szándékaink lennének, halgatnánk, abban a tudatban, hogy szándékaink el vannak árulva; de mi épp azért nem halgatnánk, mivel semmi rossz szándékaink nem foglalkozunk, mi élénknek érezzük, hogy igazságtalanság történik velünk, mikor neves szándékunkkal gyanuba keveredünk és így ártatlanságunk tudatában bátran lépünk a jó emberek nyilvánosságára él s fellépünk a magas m. kir. kormányt, nevezve meg nyilvános azo-

TÁRCSA.

Husvétkor.

— A „Felvidéki Híradó” eredeti tárczája. —

Írta: Cselkó József.

Nagypéntek vala. Meghalt Krisztus Urunk!

Husvét vasárnapja van. Krisztus megszületett nekünk. Megszületett pedig nem mint gyenge, gyámoltalan, könnyen legyőzhető gyermek, mint az élet és tájfal-mak gyermeke; hanem mint legyőzhetetlen férfi, mint a halhatatlanság és legfőbb örömeink a féria.

Könybe lábát szemmel látta tettük Krisztust. Ma pedig, midőn azért jövünk, hogy szeretetünk leg-kezesebb kenőcsével, legillatosabb balzsamával kenjük meg a felejthetlent: élénkbe tátong a sir tőrésége s ami megdöbbenésünket mint a tenger viharát eszenfeszti és nyugtatja az egyház angyali hangja, énekelve: Ne fejtetek!

A keresztes feszített názáreti Krisztust keresitek? Ó feltámadt, ninesen itten: ime, itt a hely, a hová tették! Magasztosan mondja az írás: Világosság a sötét, ségeiben fénylik s világít és a sírba ségegek nem nyertek el azt.

És az írást meghajdoltai akarta a halál!

Azomban, mint a lángokból, amelyeket évszázadok eloltani képesek nem voltak, szétáradnak fényükben Izaías jósló szavai: Dieső lesz az ő sirja! dieső, nem az ember diesősege által, amely érezből vagy márvány-

köböl való emlékekkel végződik; hanem dieső lesz az a sir Istén diesősege által, amelynek ninesen vége, mert nem volt kezdete.

Örök igazság az: ahol Krisztus uralkodik ott ninesen halál!

És miseda a halál?

Két álláspontból tekinthetünk a halálra: a tévely tekintetéből s az igazság szempontjából. Harmadik eset ninesen.

A tévelygők, úgy a régiek, mint az újkoriak, sokbeszédű ékesszólásuk összes legyvereivel azt akarják bebizonyítani, hogy a halál oly valami, ami az ember természetének tulajdonsága. Az ember szillettik, él és meghal.

És az ő rendeltetésében és halálában vége van egyuttal az ő sorsának.

Az állítom, hogy ezen elv határozatban, egyenesen helytelen elv. Éppen azért a helytelen elvből levezetett következtetések is okvetlenül helytelenek, hamisak; be nem bizonyított, romboló következtetések, melyek kitéjtett majomra leaolsonyítják az embert, csak óriási gyöngösgéget, gyámoltalanságot és nyomorokot sejtének az emberben és amelyek kiesnyes, fitymáló gesztusokkal törekednek reámutatni minden emberi eszűnek, minden érzelmeinek, minden nagy, magasabb, sőt legmagasztosabb retnekek húságára és ezélméltóságára.

Halal az égne! Nem a tévelyben van a igazsá-talás, hanem az igazságban!

Az igazság szempontjából pedig az ember oly

lény gyanánt emelkedik ki, amely csak kevéssel kisebb az apanyalónál s az igazság által megvilágított halál nélküli azt a borzalmat, amilyennel róla beszélni kénytelen a tévely.

A halál az igazság világában, a szentlélek fényében nem egyéb, mint a bűnét való bűntetés, az emberre küldött büntetés, hogy kiengesztelje a vétéket; kikértilletlen büntetése az embernek, hogy őt teljesen meg-tisztítsa a bűntől s a bűn következményeitől.

Egyedül a halál szabadítja meg a lelket a test vágyától, amely nélkül a világon még a szent. sem élnek.

Igy beszél az igazság s így beszél Krisztus. Kit kövessünk tehát? Azoakot-e, kik állatá akarják lea-lesonyítani az embert, bár tökéletesen állatá is, vagy pedig Krisztust, aki fölemelni akarja őt?

Kezdtől fogva a ember megváltására határozta el magát az Isten. Tette pedig ezt a legnagyobb, a legdrágább áldozattal: saját vérvél, önteladósával. Miseda abszurdum ez! mondja valaki. Mekkora szeret! felelek én. Ne esáldjunk! Szólván Krisztus áldozatáról, tekin-tetünk nem pusztán Golgothára irányítjuk.

Miseda az ő születése a betlehemi isállóban, mi az élete Palaestina forró éghajlata alatt; mi a nélküli-zése, gyászai, fájdalmai az ő kereszttája, meggyalázó keresztrefeszítése, háromnap nyugvása a sírban; mi az ő feltámadása, menybenetele?

Mindez nem egyéb egy általános igazi és tartós

HIREINK.

— **A miniszterelnök köszönete.** Turócvarmegye legutóbb tartott közgyűléséből tudvalevőleg tavirafogásról üdvözölve *Tisza István* gróf miniszterelnök és *Thaly Kálmán* orsz. képviselő a parlamenti béke helyreállítása alkalmából. A körmezői közönségnek üdvözlésére a miniszterelnök a következőkben válaszolt: *Méltóságos Főispán Ur!* Turócvarmegye lelkes közönsége nevében a normális parlamentéris állapot helyreállta alkalmából tolmácsolt üdvözlését öszinte köszönettel monlok. Bpest, 1904. évi március 17. Tisza s. k.

— **Az Orsz. Magyar Szövetség** nyitrai megyei osztálya nagy felkesedéssel mellett tartotta meg alakuló ülését f. hó 26-án, szombaton délután Nyitra, a város házmestertermében. Ez az alakuló ülés a F. M. K. E. házi-gazdasági mellett tartott meg, jelelül annak, hogy a két szervezetnek közös munkára is készen kell lennie nemcsak most, amikor az O. M. Sz. megalakulását segíti tehát, de jövőben is a nagy nemzeti munkában. *Győffy Géza*, a nyitrai választmány elnökének üdvözítő szavai után gr. *Esterházy János*, az O. M. Sz. elnöke ismertette a szövetség céljait. Majd *Berez Gyula* kir. tanfelügyelő üdvözölte a megalkuló nyitrai osztályt, ki valóban hangsúlyozta, hogy a Szövetség munkásságában a közzaszaki momentumoknak bekéssé, de hatalmas fegyverével induljon a küzdelemben. *János Benedek*, a Szövetség titkára, hosszabb beszédben ismertette az eddigi szervezkedési munkákat és az eszközöket, amelyekkel a Szövetség céljait elérni kívánja. Megejtették ezután a választásokat. Előnk lett dr. *Thuróczy Károly*, pénztáros dr. *Ótvész Béla* és jegyző *Gyurgy Ferenc*. A költségvetésnyilvánításra *Thuróczy Vilmos* nem választották meg nagy felkesedéssel. A nyitrai osztály megalakulásával megkezdődött a felvidéki akció, amelyet maguk az elnök *Esterházy János* gróf főosztályai Turócvarmegyében, ahol a Szövetségnek már eddig is elég tagja van, a munkákat azonnal megindulnak, amint az elnökség részéről az alakuló ülés ideje kifizették. Erről annak idején, kelendő időben, értesítjük olvasóinkat.

— **A zülövőaljai tanítóképző** végleges elhelyezése ügyében már megindult a felvidéki városok mozgalma. *Zsolna, Zólyom, Besztercebánya* már bizonyítgatják, hogy a zülövőaljai állami tanítóképződe sehol jobban elhelyezhető nem lenne, mint éppen náluk. A „Zülövőaljai Hírplát” vezérék között foglalkozik a kérdéssel és fegyverrel szólítja a városi tanácsot. A „Besztercebánya és Vidéke” meg csak gondolkodik a kérdés felől, mert lapjának ma megjelenő számban igéri a bővebb tárgyalást. Valószínű, hogy a szemelton harczban meg több város is fog résztvenni. Bár méltányoljuk az eddigi versenyzőket meg azoknak is, akik aztán lettek a küzdők sorába, jó szándékát, de éppen azért a legjobb indulattal azt tanácsoljuk, hogy hagyjanak föl a versenyzéssel, mert a legelőnyösebb ajánlatok mellett sem lehet kitalálni a sikere. Egyszerlén azért nem, mert a magyar kormányban esze-ágyában sem lehet Turócvarmegyében a kulturális tényezők kevésbített; sőt tekintettel a pásznav agnáczió fokozottabb nyilvánulására, ide meg újabb intézmények létesítése is tervezve van. Vegye Turócvarmegyének már 32 éve van képző-je. Abólitt tehát, hogy innen a tanítóképződe ma felvidéki városba helyeztetik, meg csak tárgyalni sem lehet.

— **A választási reform** előmunkálatai Turócvarm. mentben befejezték. Az egész munkát *Szinger Mór* állami iskolai tanító végezte. Ebből tudjuk meg, hogy Turócvarmentantban 814 husz. éven feleli férfi van; ezek közül ma csak 237 nek van képviselőválasztási szavazójoga. Az 1900. évi összeírás alkalmával itt csak 730 husz. éven feleli férfi volt, holott akkoriban a nem magyar husonos is fölvetették a számlát, míg most ezek teljesen figyelmen kívül hagyatták. A lakosság tehát szaporodott, de szaporodott a nem magyar husonos száma is, akik közül nagy számot ad a cellulosegyár.

— **Haj Slováci Liptószentmiklóson.** Liptószentmiklósi levelezőnk írja, hogy ott a múlt héten egy tokból álló társaság mulatozott a Korona vendéglőben. A nikor a hangulat már emlékeztet kezdett, neküzvált alk az atyafák és az ott üldöz. ezagányokkal elhuzatták a Haj Slováci, amit persze illő tisztelteltéval énekeltek végig. Eddig tudósított erősebben. Arról semmit sem ír, hogy történt-e valami ezeken az igazán embereknél megbüntetésre. Mert az talan tudják a Liptókn is, hogy a Haj Slováci éneklése igazatát képez, aki ezt éneklé, az a magyaroság eleni gyűlöletnek nyilvános kifejezés ad, ami pedig büntendő esemény.

— **Elmozdított bankkönyvtárolás.** A „Tatra” felsőmagyarországi bank részvénrtársaság igazgatósága legutóbb tartott közgyűlésein *Bielek* Antal bankhivatalnokot, a *Ludovc Nérvny* volt szerkesztőjét, állásától felmentette,

Persze nem azért, mert holmi nemzetiségi perpatvarokba keveredett, de azért sem, hogy a magyar államoszm mellett kárkoskodott volna. A felmentésre az szolgált okuk, hogy Bielek a bevéte felekkel nem bírt el korrektil.

— **Színlelőadás Szucsanyban.** A zsuésányi ízr. iskola t. évi április hó 10-én az Efvívás alap javára gyermekszínlelőadás rendez. Előadásra kerülnek Cserző „Lj március” alkalmi jelenete, amelyben *Koos László*, *Mester Géza* és *Binkák Neti* szerepelnek. A ledől szobor költeményt szavalja *Pollák Simon*. Előadják meg *Muradil* „Az ördög fia” és „A kizyó” című vígjátékot, továbbá *Várdi Antal* „A kollus asszony” című színművét. Ezekben szerepelnek *Ujvári Ilona*, *Wilhelm Árpád*, *Kossuth Ede*, *Koztra Béla*, *Manyko Gyula*, *Grossmann Bernár*, *Jelsovszky Vilma*, *Wilhelm Irma*, *Manyko János*, *Lövinger Blanka*, *Neumann Sári*, *Reichert Arthúr*, *Flack Alsz*, *Rosenfeld Olga*, *Reichert Fani*, *Bjeflik Olga*, *Ujvári Jenő*, *Rosenfeld Dezsó*, *Bjeflik Nadina*, *Spitzer Margit*, *Neufeld Miksz* és *Feiner Teréz*. Előadás után táncz is lesz.

— **Ninos osztály.** A „Tatra” bank igazgatósága elhatározta, hogy a lüzög tartozásokat leírja, s az így támasztó veszteség miatt ez évben nem fizet osztalékot. — **A „Cernokháznék” sajtópöre.** A Turócvarmentantban megjelenő „Cernokháznék” tétvnyelű élel. lap, melyet *Szajla György* szerkeszt, múlt évi április hó 25-én megjelent számában „Véld nyelveket és hiteidet” című verset közölt és mellője egy képen *Szél jog. törvény- és igazság jelszavát* tette nevétségé. A kir. ügyesség ezek miatt vád alá helyezte *Szajla Györgyöt*, akinek ügyét a múlt szombaton tárgyalta a budapesti esküdtársak. A vádlott a tárgyaláson tagadta, hogy a magyar államoszm ellen szándékozott volna ígérni. Ezt az esküdtet ügylátszik el is hiték, mert nem talált vétkesnek és így a bíróság is felmentette az ígérás vétségének vádjá alól.

— **Képviselőválasztok összeírása.** A jövő évre érvényes képviselőválasztók névsorának megállapítása tárgyában t. évi március hó 28-án délután intézkedett a központi választmány. Megválasztás az öszielő bíztóságok tagjait, ugyanazokat, akik a múlt évben is teljesítették ezen feladatukat. Az összeírás munkálatokat f. évi április hó 15-éig kell befejezni.

— **Baleset.** *Jaskó Adám* nemes-podhragyi lakos kiment szerkével a bosziczi erdőbe, hogy a fölsonban lát szerzenne: de mikor a megrakott szerkével rövidlebb s meredekebb után hazagyekozet, a fők felmonotta a szolgálatot, vagy talán meg is felledekezett sebében annak alkalmazásáról, s így a nehéz szerék rohanszá gördült le a meredek úton, majd pedig ledőlő s maga alá temette az embert, aki életével lakolt talajjássáért.

— **A böggyár égése.** A valankor *Füákli* Eleálth építet berendezett böggyár, amelyet pár év előtt a *Pionka-Szirány-Város* egész vásárolt meg, a múlt héten kedden este 11 óra fele tejross legett. Ugylátszik, hogy a tüz az emeleti épület belsejében keletkezett, mert szentankon álltasa szerint már az egész környék szíri füsttel volt előborítva, amire a lángok készsaptak. Az emeletes gyár épület tetője és belső berendezése teljesen a tüz martalka leit, csak a falak meg a nagy gyári kemény meredeznek az ég felé. A főépület szomszédságában, sőt a vele összepülit melléképületek is megmaradtak, ami esztis a mülőszög kitaró munkájának köszönhető. Nagy veszedelemben forgott ma a cellulosegyár is, amely a legett gyártól alig volt 100 méterre. Itt azonban minden eláintézkedés meg volt tevo a veszedelem elhárítására.

— **Villámcsapás.** Hétfőn erős zivatar jégesővel volt Trenesnérmegyében s a villám beesapott a zlicelő rón. kath. templomba, amelynek tornyát is erősen megrongálta, ugy hogy ezt le is kell lontani és újfol felépíteni. Falazatában egyik oldalát kiszakította es súlyos kőveket rúptat a szomszédos házak tetőzetére; a templom boltozatát ket helyen átkyakasztotta, az orgonát porzójrává törte, ugy, hogy annak sípjai a templom kőzépben levettek szerkezezfél.

— **Nemzetközi nagy lóvásár Érsekújvárotól.** A Nyitrai Megyei Gazdasági Egyesület által a t. évben rendezendő XXII-ik nemzetközi lóvásár Érsekújvárotól (Budapest és Beseőli gyvsorvonnaton 2—3 órányi távolságg) ismét május hó első hétfőjén s az ezt megelőző vasárnap délután, vagyis május hó 1-én délután és május hó 2-án fog tartalni. Ezen lóvásár Magyarországban a legjelentékenyebb és a legkieszelettebb, melyet a tevénytés és kereskedők egyaránt fölkeresnek. Fökezt a külföldi fölkereskedők szöktak az érsekújvári lóvásár fölkeresni. A múlt évben is 500 föl. különböző használatra való hó adottot el. Lakások és istállók az érsekújvári rendőrkapitányi hivatalnál rendelkeznek.

— **Időjárás.** Március hava igen kedvező, száraz, jelelt napokat, azonban hideg éjszakákat hozott. Ilyen tavaszelo már régóta nem volt. A szorgalmas gazdák

nagyobb része már bevettette földjét tavaszival, a liltveyek közül a borsó és lomsze némelyik helyen már kitudta a fejt, a halonamentek is már kifakadtak. A háziaszonyok szorgalmasan ássák fel zűldségos kertjeiket és bevették mindenféle magvakkal, az egész környék földein, amerre csak az ember megörüld, sürgésförgást lát. A házi állatok is jól tellettek és jó husban vannak. A mehek már szerzők elodeltak, a fák hatalmasan kezdenek rügyezni, binből is szíriün mutatkoznak és már-már vgrázásoknak indúlnak. Ha a fagyok be nem állanak, sok gyümölcsre számíthatunk.

KÖZGAZDASÁG.

A fák tavaszi ültetéséről.

Gyümölcsfák ültetésére legkedvezőbb időpont az ősz, azért gyümölcsösök létesítéséül ez mindig szem előtt tarandó. Sokszor azonban az ősi ültetés akadályokba ütközök, így pl. gazdaságunkban az ősi munkálatok miatt, a melyek igénybe veszik a gazdák mindent perözés s a leg főbb esetben nem ér rá arra, hogy fával bíbelődjön, már annyival inkább szem, mivel a gördrök megásása s a fák gondos átitétele jelentékeny munkával jár. Ilyen esetben nem marad más hátra, mint azok ültetését tavaszra halasztani. A tavaszi ültetésnek is meg vannak a maga előnyei; ugyanis a gördrök megásása olyan időre esik, a midőn más sürgősebb gazdasági munkálatok szünetelnek, mivel ezen munkálat késő ősszel is végre hajlítható. Az azonban szem előtt kell tartani, hogy a gördrök még a tél beálta előtt meg legyenek ásva, mivel így az azokból kiásoit föld a tél folyamán kellemő átfagy, megporhonyl s a gyökerek táplálására sokkal alkalmasabbá válik, mint a tavasszal készített gördrök nyers és összeálló földje. Ezért mindentit, de különösen költöttebb talajnekmekn sohasem kell elmulasztani a gördrök ősi kiáasát, mivel így a fa gyors megerősödésé is biztosítjuk, mert gyökerezte jó tápanyagokban és is porlynő földtel véhető körül. A legmegelőbb minden fa számára, az, ha a gördrök mélysége 100—120 cm, szélessége pedig 100—150 cm. között ingadozik. Ültetésre legkedvezőbb a 3—5 éves fák ültetése, mert az emel idősebbek megerősede már bizonytalan. Öszielőknél, almaféléknél a 3—5 éves fák sikeresebben ültethetőek, mint az idősebbek. Ha több gyümölcsfatestét ültetünk, az ültetés sorrendjét gondosan kell választani, hogy mindig azokat kerüljék első sorban ültetésre, a melyek korábban kezdenek rügyezni, mert ha már a rügyezés és így a fa nedvkeresése megindult, akkor az ültéltés nagyon bizonytalan s a legtöbb esetben sikertelen lesz. Ezért először mindig a legkorábban hajzó bogyógyümölcsűekkel kell kezdeni az ültetést (egres, ribizsike, eper), folytattni a csontárosokkal (barack, szilva, eseresnyge, megys) s az almafélékkel (alma, körte) fejezni etc. Az ültetendő fákat elő is kell készíteni az ültetésre, a mi a korona és gyökérzet megmetszéséből áll, mely művelet okvetlenül szükséges, egyrészt azért, hogy a fakat a számukra megásoit gördrökben elhelyezhessük, másrészt pedig, hogy a kisedés alkalmával beleszakadt gyökérek roncsolt sebélye, felülte simára metszessék le. A korona megmetszése is okvetlenül szükséges tavaszi ültetésnél, mivel annak a gyökér terjedelmével bizonyos arányban kell állania. Az egyéves vesszők fölényre s mindig egy kitéll álló szemeit meggyökér visszsa, míg a vezérvesszők 5—6 szemre, a mi a gyökér fejlettségétől függ. A vasnagub gyökérek a koronával arányosan metszendők el és kes segélyével részatosan s mindig úgy, hogy a vágás lapja levele nezezon. Ültetés után a fák jól megmuntázották (megszappanosították), a mi nem öntözöz rószával, hanem egy-két vidór magasról való ráöntésével végezhető a legkedvezőbbben. Igen jó hatású azon az öntözés, beiszappanosítva a megerősödesre, kivált azon esetben, ha az öntözöz víz minden 10 literéhez 1 m. roknnyi chiliszlóromot kevertünk.

Szerkesztői úzenetek.

— **NOS.** Legközelebb sorát újítuk. Köszönikj szives munkáságot, mindig szivesen látjuk. — **M. Etika.** Lám-lám, mi telik magától. Nem mondok, hogy ki nem eszik jobk a különböző hangulatos veseréséket s akkor közzölük is. De hát ezek a rossz ferhák jobban szeretik, ha írásban kapják a sudalesm veseréket, meg még inkább ha a fölükbe szúja. — **B. Budapest.** Ezerelőre semmi kitátság sine, hogy tervet megvalósíthatna. Terv volt már itt elég, meg van is. De ember is kelene, meg pénz is. Itt senkiesem áldoz az ilyen célra. Szivesen fogadnák, ha meg lenne, de fizetni nem fizetnek.

Faarverési hirdetmény.

A törölezsklenői utóérés elsőbirtokosság közhírré teszi, hogy a földművelési m. k. miniszter uró nagyelnökségének 1903. évi 104226/13 b. sz. rendeletével egyszerre kilias nálni és értékesíteni engedélyezett, s a szelvény volt urbíri legelőillestok 1., 2., 3., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13. és 14. számú osztáigaitan található 23.821 db lüzényőrud 59.935 db tővön álló 33.761 m²re, 150.415 korona 75 fillerre, szóval egy százbövenözeröcszázötvenöt korona 75 fillerre becsült lüzényőfatergys 1904. évi április hó 25-én d. e. 10 órákor a tszimártoni m. k. j. erdőgazdálkodás hivatalos helyiségében, nyilvános közbéli árverés után a legelőillestok géronok fog eladtni. Venni szándékozók ezen faarverésre, illetve azon kijelentéssel hivatnak meg, hogy az árverés megkezdése előtt a törvényes megbízott kezébe 15.042 szóval ázimentözernyevőnköt korona bánatpénzt késpénzben vagy óvadékképes értékpapírban letenni és saját közzelgét írt. I. koronás helyvegegel ellátott nyilatkozatot benyújtani kötelesek, melyben kijelentik, hogy az árverés és szerződési feltételeket ismertok és azoknak magukat fűlléltetőnlávtok. Ezen nyilatkozatban a venni szándékozók megjelölni körtölösek az óvadékképes esatott értékpapír nemét és értékét, nemkülönbön az esetleg késpénzben letett, s előzetesen jól megolvastott késpénzösszeget és darabonkénti pénzenmet. Pótló és átójanlatok fűyegembe vétetni nem fognak. Az árverési és szerződési feltételek a tszimártoni m. k. j. erdőgazdálkodásig és a szelvény urbíri elsőbirtoknál bármikor betekinthetőek.

Kelt Törölezsklenőn, 1904. évi március hó 30. Az árverés vezetékes hatóságai és elsőbirtokosok ságai megbízottja: Erdőldi m. k. főerdész. A törölezsklenői utóérés törvényes megbízottja: Schwarz J. urt. elsőb.

Rtjók, ablakok, cserépkályhák és különféle faanyag
egy nagy lakóház átépítése következtében olesó áron eladók. — Czim a kiadóhivatalban.

2204. tksz. 1903.

Arverési hirdetményi kivonat.

A znióvárjalji kir. járásbírósig mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy kk. Petyko Ferenc s társai végrehajtónak Országí Ferenc végrehajtást szenedvő elleni 40.442 kor. 40 fill. tókekötveletés és jár. iránti végrehajtási ügyében a znióvárjalji kir. járásbírósig terítelen levő Zsuzi, Lazán, Balazsfulu és Dubovó községben fekvő és pedig:

1. a lazáni 56. sz. tjkvény 16. sorsz. B. 7. t. a. Valkó Andráis mint végrehajtást szenedvő jogutódlja nevén álló ingatlanokra 320 korona.
2. a znióvárjalji 361. sz. tjkvény 1. sorsz. B. 1. a. Országí Ferenc nevére írt ingatlanokra 471 korona.
3. a balazsfulu 15. sz. tjkvény 4. sorsz. B. 1. t. a. Országí Ferenc nevére s a vege. tógl. 156. §-a. hűvasával B. 2. t. a. Országí sz. Petyko Anna nevére írt ingatlanokra 183 korona.
4. az u. o. 2. sorsz. ugyanazok nevére írt ingatlanokra 136 korona.
5. a balazsfulu 37. sz. tjkvény B. 1. t. a. Országí Ferenc és a 156. §. Jellűvasával B. 2. t. a. Országí Petyko Anna nevére írt ingatlanokra és pedig:
 - a + 1. alattiakra 172 korona.
 - 6. a + 2. alattiakra 132 korona.
 - 7. a + 3. alattiakra 93 korona.
 - 8. a + 4. alattiakra 250 korona.
 - 9. a + 5. alattiakra 354 korona.
 - 10. a dubovói 439. sz. tjkvény B. 1. t. a. Országí Ferenc nevére 1/4 részben írt ingatlanokra és pedig:
 - a + 1. alattiakra 823 korona.
 - 11. a + 2. alattiakra 629 koromban ezenmel megállapított kiküiltítési árban az árverést előrendelte és hogy a fennbél megjelölt ingatlanok az 1904. évi április hó 16-án d. e. 10 órákor Znióvárjalji a telekkönyvi hatóság helyiségében (1. sz. ajtó) megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküiltítési áról is eladotni fognak.

Arverési szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át késpénzben, vagy az 1881. LX. t. e. 42. §-ában jelzett arólyammal számított és 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküiltítési kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t. e. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál elegendős elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényét átszolgáltatni.

Kir. járásbírósig mint telekkönyvi hatóság. Znióvárjalji, 1903. december hó 10-én.

Janovják, kir. albíró.

2386. tksz. 1903.

Arverési hirdetményi kivonat.

A znióvárjalji kir. járásbírósig mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Kubany Tamás s neje végrehajtónak Zaehar sz. Zsilla Zsuzsi s társai végrehajtást szenedvő elleni 400 kor. tókekötveletés és jár. iránti végrehajtási ügyében a znióvárjalji kir. járásbírósig területén levő. Kiszövezők községben fekvő, a kiszövezői 6. sz. tjkvény 1. sorsz. 19/a. h. c. ház 5. sz. a. kert és rétnék egy a végrehajtást szenedvő B. 32. a. Skulteti sz. Zsilla Mária nevére írt 1/18 ad, valamint a vege. törv. 156. §-a értelmében a társtulajdonosok Zsilla Veron, Zsilla József, Spitalszky József, Spitalszky Mária és Pakán sz. Martinecz Janika nevére írt 12/18 ad, vagyis az egész tókevősegre 441 korona.

2. az u. o. 31. sz. tjkvény 1. 1. és 7. sorsz. 37. és 46. hrsz. szántóknak (Lvratie, Dlhé a Lopatin) végrehajtást szenedvők B. 4. a. Skulteti sz. Zsilla Mária nevére írt 1/18 ad és B. 7. a. Zaehar sz. Zsilla Zsuzsi nevére írt 1/18 ad, valamint a vege. törv. 156. §-a értelmében a társtulajdonosok: Duchony Mária, Kovacsik sz. Tócsok Mária, Zsilla Veron, Frliska sz. Zsilla Anna, Zsilla József, Spitalszky József és neje Mária és Pakán sz. Martinecz Janika nevére összesen 19/18 ad részére, vagyis az egész tókevősegre 72 korona.

3. az u. o. 32. sz. tjkvény 1. 1.—3. sor. 64., 80., 87. hrsz. szántóknak (Lvratie, Dlhé a Lopatin) végrehajtást szenedvők B. 9. a. Zaehar sz. Zsilla Zsuzsanna nevére írt 7/14 részére 125 koromban a megállapított kiküiltítési árban az árverést előrendelte és hogy a fennbél megjelölt ingatlanok az 1904. évi április hó 18. napján d. e. 10 órákor Kiszövezők községében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküiltítési áról is eladotni fognak.

Arverési szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át késpénzben, vagy az 1881. LX. t. e. 42. §-ában jelzett arólyammal számított és 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküiltítési kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t. e. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál elegendős elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényét átszolgáltatni.

Kir. járásbírósig mint tkvi hatóság. Znióvárjalji, 1903. december 29-én.

Janovják, kir. albíró.

Matula János
cipész
Turóc-Szent-Marton.
Készít mérték után divatos férfi-, női- és gyermekcipőt a legjobb anyagból.
Raktáron tart nagy választékban kész gyermekcipőt.
Jutányos árak.
Támogassuk a szakiparosokat. Elismerő oklevéllel kitüntetve az — 1900. párisi világgiallításon. —

30 év óta elsőrangú gyártmány!
Évi gyártás 49.000 kerékpár.
A leggyorsabb, legbiztonságosabb és legkényelmesebb kerékpár.
Premier
EGER (Csehország.)
Premierművek

Világhírű!
A „REKORD” festészeti műintézet a kiválóan sikerült életnagyságú arcekpeiről, melyeket elismert művészek által készít. Számos (kir. közzigyző által hitelesített) elismerő levél a világ minden tájáról.
Elsőrangú képek árak:
Olaj-, aquarell- és pastellfestésben fénykép után 48—63 cm. nagyságban ára 20 K. Legfinomabb kivitelű Brom, Platin és krétaráz 5 K.
Részletes árjegyzék bérmentve.
Egy életnagyság festményt készíttünk mindenkinek teljesen ingyen, ha részünkre 5 rendeltést szerez és azokat egyenként vagy egyszerre beküilti.
„REKORD” festészeti műintézet
Budapest, VII., Rottenbiller-utca 46. sz.

A Richter-főve
LINIMENTUM CAL. S. COMP.
k. Orgony-Pain-Expeller
egy régi kipróbált háziser, a mely már több mint 33 év óta megbízható beáriszölésű alkalmazhatók közzvényél, csatral és meghűlésnél.
Intés. Sülynyább utazások miatt bevándorlások óvatossak legynék és csakis eredeti áruvegeket dobozokban a „Rorgony” védjegyűvel és a „Richter” céggel jözzével fogadjunk el. — 80 f. k. 40 f. és 2 k.
Árban a legelőillestok gyógszertáiban kaphatók.
Főraktár: Tórk József gyógszertár Budapest.
Richter F. Ad. és társa,
címaz. és kir. udvari szűllítők.
Rudolstadt.

Vidéken kapható Gazdik János gyógszertáiban Kőrmezőbányán, Tópercer S. „Megváltó” gyógszertáiban Turóc-Szt.-Mártonban, és Schönaich Viktor gyógszertáiban Znióvárjalji.

PERLZWEIG J. órás és készérez Ruttká.
Nagy raktár arany- és ezüstneműekben, fali- és zsebbórókban.

Uj elsőrangú írógépek
üzletfelfozlatás folytán jutányosan kaphatók. Tudakozódásokat „Nagyon jutányos” jelgével e lapra hivatkozással Mosse Rudolphhoz, Budapest, Erzsébet-tere 3. intézendők.

P é n z t,
sok pénzt, havonként 1000 korombig kereshet mindenki tisztességesen minden száksimert nélkül. Kültide be címzett E. 465. jelgét alatt a következő címre: Annoncen-Abteilung des „Merkur” Mannheim. Meerfeldstr.

BORFOGYASZTÓ KÖZZÖNSÉGNEK!
A tolnamegyei gazdasági egyesület által kitüntetett szállómben termelt 80 hektoliter **VALÓDI SZECZÁRDI VÖRÖSBORT**
kiesinyben, hektonként 32 forintért, bérmentve bármely vasuti állomáshoz szállítva, utánvét mellett kültők. — Kiváló tisztelettel néplanki fűkiny-vel és bortemelő Szeczár —
TAUSZIG A.

A hölgyvilág részére!
Minden t. hölgy saját maga minden divat szerint, tarad-ság nélkül készítteti ruháját az igazítható női derek-szabászatú készű k sze-lyével anélkül, hogy zabas-zati rajzot megtanult volna. Eme készlet minden testalkat részére **szabályozható.**
Akadémiailag vizsgázott. Számos eli. örő iratok. Egy két lílek ára 3 korona.
Utánvét mellett! Utánvét mellett!
Minden kulturállamban tív. védve és szabaldalmazva
Főképviselet egész Európára:
Guschelbauer Antal, Sopron
E. Drechsler, Bécs, VI., Lintengasse 18.
Képviselet minden helységben keresetnek.

Gyors végeladás.

4 pár czipőt 6 korona.

Óriási mennyiségű czipővel következtében ezek csak rövid időn belül **potom áron** eadók.
Egy pár férfi és 1 pár női füzös czipő, erősen szögelt portálpap, továbbá 1 pár férfi és 1 pár női divatczipő, mind a 4 pár nagyon elegáns és a legújabb formában, eris, szép kivitelű, nagyság em. szerint, **összesen 6 korona.** Székelydés postautánnal.

D. KESSLER, Krakkó 63 128.

Meg nem felelő áru kicsereztetik, esetleg a pénz is visszaküldetik.

Huzás visszavonhatatlanul 1904. május 28.

Hatosági ellenőrzés mellett.

Erzsébet királyné sorsjáték

Ő cs. és kir. Fensége Ferencz Ferdinánd főherczeg legmagasabb védnöksége alatt

Főnyeremény

100.000 korona értékben

10.000, 5000, 3000, 2000, 1600, 1000 stb. koronás nyeremények. Összesen 7000 nyeremény.

Egy sorsjegy ára 1 kor.

Kapható Turóczenzentiútonban: Kufler Zs., Lauffer Jakab, Schwarz Kálmán, Spitzer Albert és Wix Miksa és a Fiókgűnyörségnél Budapest. V., Nádor-utca 23. szám.

Meghívás.

A „Koronaszöveketek” tisztelt tagjai a folyó évi április hó 17-én délután 3 órákor megtartandó közgyűlésre ezennel meghívhatunk.

Tárgysorozat:

1. Igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentés.
2. A mérleg betérjesztése és a felmentvény megadása.
3. A szöveketek feloszlataása iránti indítvány tárgyalása.
4. Ezen indítvány el nem fogadása esetén több új igazgatósági tag választása.

Az igazgatóság.

Tartozik.	Mérleg-számla.	Köveit.	
Váltak	258	Törzshaték	18252
Penzár	146	Nyeresség	116
Törzshaték	6659		
Hátralékok	3683		
Adósság	18363		
	79		18368

Kiváló szerencse Töröknel!

Felülmulhatatlanul

kedvez főuradánknak a szerencse. Rövid idő alatt 15 millió korona nyereménnyel többet fizettünk nagyrabecsült veivóinknek; csak a legutóbbi időben is

a legnagyobb nyereményt és pedig:

a 605.000 koronás nagy jutalmat az 57080. sz. sorsjegyre.

a 100.000	korona főnyereményt a 74366. számú sorsjegyre	a 80.000	korona főnyereményt a 83061. számú sorsjegyre
a 100.000	" " az 52528. " " a 70.000	" " a 81161. " "	
a 100.000	" " a 94780. " " a 70.000	" " az 5498. " "	
a 90.000	" " a 109780. " " a 60.000	" " az 51613. " "	
a 90.000	" " a 83610. " " a 60.000	" " a 76347. " "	
a 90.000	" " a 92787. " " a 50.000	" " a 4036. " "	

és ezeken kívül még egyéb sok nagy nyereményt.

Ajánljuk emnélfogva, hogy a világ legesélydúsabb osztálysorsjátékában vegyen részt. — A most következő magy. kir. szabadalmazott 14. osztálysorsjátékban újból

110.000 sorsjegyre 55.000 pénznyeremény

jut és összesen egy hatalmas összeget,

14 millió 459.000 koronát

sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb ny remény a legszerencsésebb esetben

14.459.000 koronára.
Továbbá jutalom **600.000**, 1 nyeremény **100.000**, 1 a **500.000**, 2 a **100.000**, 1 a **90.000**, 2 a **50.000**, 1 a **30.000**, 2 a **60.000**, 1 a **50.000**, 1 a **40.000**, 5 a **30.000**, 3 a **25.000**, 8 a **20.000**, 8 a **15.000**, 36 a **10.000** korona és még sok egyéb; összesen **55.000** nyeremény és jutalom **14.459.000** korona összegben.

Az I. osztályú sorsjegyek tervszerű árjai:

1/2 eredeti sorsjegy frt — 75 vagy K 150; 1/4 eredeti sorsjegy frt 150 vagy K 3. — 1/2 " " 3. — " " 6. — 1/4 " " 6. — " " 12. —

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük.

Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk

folyó évi április hó 17-ig

bizalommal hozzánk beküldeni.

TÖRÖK A. és T^{SA}

BANKHÁZA BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főuradánk osztálysorsjáték üzletei:

Központ: Teréz-körút 46 a. I. fiók: Váci-körút 4 a.

II. fiók: Múzeum-körút 11 a. III. fiók: Erzsébet-körút 54 a

Rendelőlevel levágandó: TÖRÖK A. és T^{SA} bankháza Budapest.

Kérek részre: I. oszt. u. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyét a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeg: _____ korona összegben } utánvételre kérem }
 } postautánnal küldöm }
 } mellékelem bankjegyeket (bélyegeket) } A nem tetsző törlendő

Pontos cím

Ajánlok
Thomasliszt műtrágyát,
spódium- és ásványszuperfoszfátot,
továbbá löhere-, luczernaföldekre és rétekre fejtrágyának való és kitünő hatású
gipsztrágyát.

Kívánatra használati utasításokkal és vegyi elemzési bizonyítékkal szolgálók. — A vetés idejének beálltával vetésre alkalmas: árpat, zabot, rozst, búkkönyt, borsót, valódi stockeraui lenesét, babot, államilag ölmazárolt, turóczi termései löhere- és luczernamagot. Valódi rigai len- és bolhoj-magot jutányos napi áron.

Löwy Mór gabona-kereskedő.

Schicht-szappan

„nyarvas” vagy „kulcs”
jeggyel
legjobb, legkiadósabb s emnélfogva
legolcsóbb szappan. — Minden
káros alkatrés.ektől mentes.

Mindenütt kapható!

!!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht” névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!!